

Z19.000441
D19.185543

Telnr. 14 0113, E-mail: info@noord-beveland.nl,
www.noord-beveland.nl

Raadsvergadering
d.d. 19-12-2019

Aan de Raad

No. 14.

Wissenkerke, 13-11-2019

Onderwerp: Implementatie Wvvggz

Voorstel/alternatieven

U wordt voorgesteld via een begrotingswijziging € 19.761,- beschikbaar te stellen voor de implementatie van de Wet verplichte GGZ in 2020.

Inhoud aanvraag/aanleiding ambtshalve besluit

Per januari 2020 treden de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) en de Wet Zorg en Dwang (Wzd) in werking. Deze wetten vervangen de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz), die nu bij gemeenten bekend is door het besluit van de burgemeester bij een Inbewaringstelling (IBS).

De Wvvggz regelt verplichte zorg voor inwoners (jeugdigen en volwassenen) die een aanzienlijk risico hebben op 'ernstig nadeel wat gerelateerd is aan een psychische stoornis' en waarbij de inwoner geen gebruik wil maken van vrijwillige zorg. Het kan gaan om een ernstig nadeel voor de betrokkene zelf en/of diens omgeving. De Wzd regelt de verplichte zorg voor inwoners met psychogeriatric (dementie) en inwoners met een verstandelijke beperking. Omdat de toeleiding naar verplichte zorg in de Wzd belegd is bij het CIZ, is de rol van gemeenten hierin formeel beperkt. In de praktijk zal er op cliëntniveau overlap of discussie zijn op onderliggende problematiek en maatwerk vragen in afstemming met het CIZ.

Met de komst van de Wvvggz komen er nieuwe taken en bevoegdheden naar de burgemeester en het College van B&W. De hoorplicht, het inrichten van een meldfunctie, het verkennend onderzoek, het aanvragen van een verzoek tot zorgmachtiging bij de Officier van Justitie (OvJ) en de communicatie met de melder, de betrokkene en met de GGZ-behandelaar zijn nieuwe taken.

Provinciaal dient er een Wvvggz overleg vorm te krijgen, waarin de knelpunten in de implementatie en borging van het zorglandschap onderwerpen zijn tussen gemeenten, de geneesheer-directeur GGZ, de politie en het Openbaar Ministerie.

In aansluiting op de in de Wmo 2015 ingerichte 'Aanpak personen met verward gedrag' worden het (nog op te richten) provinciaal meldpunt en de meldfunctie Wvvggz geïntegreerd in de uitwerking.

De Wet voorziet tevens in te implementeren kaders voor gegevensdeling zorg en veiligheid, als in (aanscherping van) kwaliteitskaders voor zorgaanbieders.

De implementatie vindt plaats op Zeeuws niveau, aansluitend op de landelijke opdracht en op de bestuurlijke wens om de werkprocessen zo uniform mogelijk vorm te geven. Uniformiteit omdat de belangrijkste partners van gemeenten in de Wvvggz boven-provinciaal (Openbaar Ministerie, Politie) of provinciaal werken (GGD, Veiligheidshuis en Emergis).

Met de komst van de Wvvggz veranderen rollen en samenwerkingsstructuren binnen een zich ontwikkelende context met dossiers die met elkaar samenhangen en elkaar beïnvloeden (denk aan beschermd wonen en maatschappelijke opvang). De domeinen zorg en veiligheid

komen nog dichter bij elkaar. Een opgave met uitdagingen en risico's, maar zeker ook kansen in het borgen van de zorg en veiligheid van inwoners, het voorkomen van een toename in zwaardere en duurdere zorgvormen en kansen om de integrale cliëntaanpak efficiënter in te richten.

Opdracht

Het lokaal en provinciaal inrichten van de Wvggz en Wzd per 2020, passend binnen de bestaande lokale en regionale samenwerkingsverbanden in de zorg- en veiligheidsketen. De stuurgroep Aanpak personen met verward gedrag/Wvggz is opdrachtgever voor de Zeeuws brede provinciale implementatie van de Wvggz. Deze opdracht is belegd bij het CZW-bureau.

Doelen

De invoering van de Wvggz dient bij te dragen aan:

- Het afwenden van een crisissituatie, het stabiliseren en het herstellen van de geestelijke gezondheid, zodat betrokkene de regie over diens leven kan (her)nemen;
- Het borgen van zorgcontinuïteit en veiligheid aan kwetsbare inwoners;
- Het versterken van de positie van de cliënt en zijn/haar naasten;
- Het terugdringen van overlast- en veiligheidsvraagstukken in de wijken ten gevolge van (ernstig) verward gedrag;
- Het vormgeven van stevig partnerschap en netwerksamenwerking tussen gespecialiseerde zorg, gemeenten en de veiligheidsketen (Openbaar Ministerie en politie);
- Het op middellange termijn kostenefficiënter inrichten van een sluitende zorg- en veiligheidsketen.

Wettelijke grondslag

De Wet verplichte GGZ (Wvggz) en de Wet zorg en dwang (Wzd) gaan in per 1 januari 2020 en vervangen de Wet Bopz.

Inhoud extern advies

Uitvoering meldpunt en verkennend onderzoek door het Veiligheidshuis Zeeland

In aansluiting op de bestaande (netwerk)structuren, zijn de inrichtingsopties van het regionaal meldpunt Aanpak personen met verward gedrag, de meldfunctie Wvggz en het verkennend onderzoek Wvggz multidisciplinair in beeld gebracht. Apart en in samenhang met elkaar. De opties zijn afgewogen aan de hand van de cliëntgroep (eigenschappen), de provinciaal geformuleerde uitgangspunten, de wettelijke taken en landelijke opdrachten en de kaders voor gegevensdeling. Op basis van deze kaders en de wens om aan te sluiten op bestaande Zeeuwse structuren, is het advies om een geïntegreerd regionaal meldpunt Personen met verward gedrag en Wvggz, het verkennend onderzoek Wvggz en de wettelijke taken in het aanvragen van een zorgmachtiging en de communicatie met de melder als extra taak per 2020 te beleggen bij het Veiligheidshuis Zeeland.

Het Veiligheidshuis Zeeland is een netwerkorganisatie die voor de twaalf van de dertien gemeenten werkt binnen de escalerende zorg- en veiligheidsketen. Het is een voor inwoners en professionals herkenbaar punt, wat werkt vanuit een persoonsgerichte aanpak met aansluiting op het vrijwillige, het verplichte en het strafdossier voor jeugdigen en volwassenen. Integrale coördinatie van individuele plannen binnen het veiligheids-, zorg- en sociaal domein zijn hier onderdeel van. Binnen het vrijwillige kader wordt er samengewerkt met de lokale zorgnetwerken, waardoor er een koppeling ligt tussen (lokale) zorg, straf en het gedwongen kader. Voor zowel jeugdigen als volwassenen met complexe problematiek en overlast. De clientgroep die in aanmerking komt voor verplichte zorg is vaak al bekend bij gemeenten vanwege de herhaling van zorg-, veiligheids- en overlastmeldingen. Een nauwe samenwerking tussen de lokale gemeenten, aanbieders van geestelijke gezondheidszorg, de GGZ crisisdienst en het Veiligheidshuis Zeeland dient te leiden tot preventie van verplichte zorg.

Vanuit procesregie werkt het Veiligheidshuis reeds samen met de belangrijkste partners in de Wvggz: de Officier van Justitie, de geneesheer-directeur van Emergis, politie en

gemeenten. Hierdoor wordt de sluitende zorg- en veiligheidsketen geborgd en is het leereffect op deze nieuwe taken het grootst.

Landelijk staan de veiligheidshuizen met elkaar in verbinding, onder andere ten behoeve van kennisdeling en inzicht in de cliëntgroep. Dit landelijk netwerk is ondersteunend als het gaat om (voorkomen van of tijdig ingrijpen bij) escalaties van cliënten uit andere regio's die tijdelijk in Zeeland verblijven of verhuisd zijn.

Melding en triage

De nieuwe taken binnen de Wvggz gaan verder dan de huidige werkwijze in het Veiligheidshuis Zeeland. Binnen de Wvggz dient elke melding aangenomen te worden en dient triage plaats te vinden op GGZ en op de noodzaak voor een verkennend onderzoek ten behoeve van een zorgmachtiging. Het Veiligheidshuis zal als regieverantwoordelijke deze taken vorm geven in samenwerking met de provinciaal beschikbare expertise op (volwassenen en jeugd) psychiatrie, kennis van het vrijwillige preventieve kader waaronder bemoeizorg en met ervaring op ernstige overlast en maatschappelijke veiligheidsrisico's. Door het beleggen van gecombineerde taken in de triage van de melding en in het verkennend onderzoek, wordt vorm gegeven aan efficiënte werkprocessen, korte communicatielijnen en aan een efficiënte personele inzet door de zorg- en veiligheidspartners die in een kraptemarkt werken. Het beleggen van de Wvggz taken bij het Veiligheidshuis Zeeland geeft input ten behoeve van vraagstukken rondom bijvoorbeeld de ketenveldnorm en de aansluiting op de forensische zorg.

Uitvoering van het horen

In de afweging om het horen te beleggen bij een partij, zijn er diverse opties besproken. Op basis van de kaders voor de inrichting, aandachtspunten, mogelijkheden bij de betreffende organisaties en de wens om aan te sluiten op bestaande structuren, is het ambtelijk advies om het horen als extra taak te beleggen bij de maatschappelijk werk organisaties in Zeeland. Op dit moment wordt deze mogelijkheid verkend. De uitvoering van de 24 x 7 hoorplicht dient Zeeuws breed geborgd te worden.

Autorisaties voor Khonraad

Het Veiligheidshuis en de organisatie die het horen op zich gaat nemen dienen toegang te hebben tot het automatiseringssysteem Khonraad. Dat geldt uitsluitend voor de gedeelten waar deze partijen een rol hebben. De meldingen en verslagen in Khonraad zijn in te zien door de burgemeester en diens plaatsvervanger als de situatie escaleert naar een crisismaatregel. Khonraad is het huidige communicatiesysteem tussen burgemeester, Openbaar Ministerie en de psychiater (geneesheer-directeur). Dit systeem wordt aangepast aan de nieuwe wetgeving.

Oprachtgeverschap implementatie Wvggz bij het CZW-bureau

Centrale aansturing borgt de voortgang en samenhang binnen de implementatie van de Wvggz, alsook de ketensamenwerking zorg en veiligheid. Centrale monitoring geeft meer inzicht op (bijstelling van) de inrichting van de Wvggz en op de wederzijds beïnvloedende factoren in relatie met dossiers als beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Daarom wordt geadviseerd om de coördinatie van de implementatie en het opdrachtgeverschap richting het Veiligheidshuis en organisatie die gaat horen te beleggen bij het CZW-bureau. Daarnaast wordt ingezet op het voortzetten van de opdracht aan een regionale projectleider die de implementatie van de Wvggz verder vorm geeft in 2020. Tot slot is er de werkgroep Wvggz met ambtelijke capaciteit vanuit de Zeeuwse gemeenten. Het opdrachtgeverschap zal worden vormgegeven in afstemming met de Zeeuwse gemeenten en de stuurgroep Aanpak personen met verward gedrag/Wvggz.

Provinciale projectleider

Omdat er (landelijk) nog veel onduidelijkheden zijn ten behoeve van de implementatie en de beïnvloedende effecten op provinciale en lokale afspraken en samenwerkingspartners, is het

wenselijk om voor 2020 een provinciale projectleider te benoemen die stuurt op de volledige implementatie van de Wvvgz. Voorgesteld wordt deze opdracht te beleggen bij het CZW-bureau vanwege huidige betrokkenheid bij de nieuwe wet. Deze opdracht is aansluitend op de huidige projectleidersopdracht, welke loopt t/m februari 2020.

De projectleider dient regie te voeren op de implementatie van de Wvvgz en de aansluiting op de Jeugdhulp, de Forensische zorg, de Wzd en de inrichting van de zorg- en veiligheidsketen.

Er wordt op dit moment verkend of er bij ZonMw mogelijkheden zijn voor subsidie van deze functie.

Personele consequenties

In de Wvvgz wordt gesproken over 'essentiële voorwaarden' welke onderdeel zijn van het verkennend onderzoek (bij zorgmachtiging), preventie en nazorg. Het verzamelen en verwoorden van deze essentiële voorwaarden vraagt om een gecoördineerde aanpak c.q. centraal aanspreekpunt over de verschillende leefdomeinen heen. Een gemeentelijke coördinator kan hierin een verbindende rol vervullen door de haalbaarheid van de uitvoering van een verkennend onderzoek binnen 14 dagen na melding te ondersteunen. Het ligt voor de hand deze coördinatie op casusniveau bij de procescoördinator Sociaal domein te beleggen vanwege haar verbinding met de OGGZ-netwerkoverleggen en de aanname dat een aantal van de inwoners waarvoor een zorgmachtiging wordt aangevraagd reeds bekend/besproken zijn binnen dit netwerkoverleg.

Resultaat horen

N.v.t.

Belangenafweging

Zie kopje financiële gevolgen.

Motivering

Zie kopje financiële gevolgen.

Financiële gevolgen

Landelijk is er structureel € 20 miljoen beschikbaar via het gemeentefonds om de nieuwe taken op grond van de Wvvgz lokaal en provinciaal te implementeren.

De implementatiemiddelen Wvvgz zijn structurele Rijksmiddelen, waarbij de hoogte oploopt tot 2023.

Onderstaand een overzicht van de inkomsten en te verwachten uitgaven t.b.v. de Wvvgz. Bijgevoegd is een uitgebreide begroting voor de aanpak van de Wvvgz vanaf 2020 in Zeeland. Daarbij dient te worden opgemerkt dat, zoals ook in de toelichting wordt aangegeven, het Veiligheidshuis Zeeland heeft aangegeven niet gelijk in te zullen zetten op de volledige formatie (7,5 fte), maar dat gestart wordt met 3 fte (2 regisseurs en 1 ondersteuner) en dat aan de hand van de implementatie de eerste maanden wordt gezien wat feitelijk nodig is en zo nodig wordt uitgebreid.

Daarnaast geldt dat hoewel de kosten behoorlijk hoog lijken, de kosten voor de aanpak in Zeeland in vergelijking met andere regio's relatief laag zijn. Ter illustratie, als naar de gemiddelden van de andere regio's wordt gekeken, zou 11,65 fte nodig zijn. Echter vanwege de samenvoeging van de meldpunten personen met verward gedrag en Wvvgz kan een efficiëntieslag worden gemaakt. Daarnaast wordt aangenomen dat er sprake is van dubbelingen in de cliëntgroep.

Tot slot dient opgemerkt te worden dat vanwege het korte tijdsbestek er onvoldoende kans is geweest met de maatschappelijk werk organisaties af te stemmen of zij de hoorplicht willen vervullen en welke kosten daar dan aan verbonden zijn. De huidige inschatting is naar ons idee echter een reële.

De lokale kosten voor personele inzet die vermeld staan in bijgevoegde begroting zijn in onderstaand overzicht niet opgenomen, omdat de verwachting is dat deze taken uitgevoerd kunnen worden binnen de huidige takenpakketten.

Inkomsten	2019	2020
Ambulantisering Wvvgz	€ 5.458	€ 6.864
Invoering Wvvgz		€ 5.208
Totaal	€ 5.458	€ 12.072
Uitgaven		
Benodigde dekking Wvvgz		€ 18.208
Projectleiderschap 2020		€ 1.553
Totaal		€ 19.761
Resultaat	+ € 5.458	- € 7.689

Behandeld in informatieve raadsvergadering d.d.
4 december 2019.